

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

BARCELONA 14 DE MARÇ DE 1913

Núm. 1785 ————— ANY XXXV

PERIÓDIC HUMORÍSTIC IL·LUSTRAT

10 cèntims ————— Atrassats: 20

Efectes del servei obligatori, o un redolí que falta a l'auca d'«El mundo al revés».

(Els versos d'aquest redolí. ., que'ls escrigui qui vulgui.)

L'HORA FATAL

En el món l'hora fatal és sempre aquella en la que la realitat s'imposa sobre les il·lusions. Per al viu—ésser il·lusionat—és l'hora de la mort, per l'amorós—ésser més il·lusionat que'l viu—és l'hora del desengany, per al polític—ésser incomparablement més il·lús que'l viu i l'enamorat—l'hora fatal és l'hora de l'escrutini en diada d'eleccions.

Assistir a l'hora de l'escrutini en un centre polític dels que *perden*, és assistir a una tràgica solemnitat, a un imposant espectacle, a una agonia, a un part, o a una operació quirúrgica.

El mateix silenci precursor, el mateix nerviosisme dissimulat, els mateixos preparatius en el secret de la cambra, mentres a fora ressonen els passos precipitats dels anants i vinents, els xiu-xiueigs d'alarma, el preguntar ansios i l'impaciència mal continguda i remorosa, que obliga, de tant en tant, a fer que l'autoritat s'imposi per a reprimir estridències irreverents que vindrien a perturbar l'augusta quietut de la solemniatada escena.

A l'entorn d'una gran taula, plena de notes, de papers, de plànols, de fulles amb columnes numèriques inversemblables, seuen els directors de l'elecció. Els niquelats del telèfon brillen significatius, un poc esgarrifosament, com eina de fer mal, al mig, sota la bombeta esmerilada que espargeix una claredat pietosa. Són les cinc i trenta minuts de la tarde. Tots estan preparats. Un té posat a la testa el casquet telefònic. De l'auricular, afermat a l'orella, penja el cordonet de seda verda, que serpeja discret, com escorçó manyac, entre cap i coll de l'operador, per a enfilarse aprés parets amunt.

Hi hà en els ulls de tots, en aquests primers moments, com una lluiçor de confiança. Amb els llapis a les mans, la feina repartida i ordenada, esperen. Allà, en l'habitació pròxima, un secretari reb les paperetes dels delegats que arriben dels col·legis, amb nerviosa fatiga.

I la papereta passa de mà en mà, no sense que cada hù hi pegui una ullada d'ansietat.

La vèu que canta les xifres sona un poc velada, seca, com el xoc persistent d'una maceta de picapedrer. Quan els vots dels candidats enemics sobrepugen als dels companys de causa, un murmur de descoratjament passa a l'entorn de la taula. El paper cruix sota la pressió del llapis dels secretaris i periodistes, que porten els comptes separatament per a no sofrir error. A mida que avança l'hora, les paperetes arriben a intervals més breus.

És una pluja espessa de males noves. Entren a les oficines personatges que caminen de puntetes, amb un solc profund en l'entrecella. El timbre del telèfon repica seguit. S'interromp la vèu del que canta, i canta la del que està en l'aparell. Són noves xifres de seccions llunyanes, que arriben amb una lleu palpitació sonora, com crits d'un homúnculus

soterrat. El que escolta no s'en sab avenir de lo que li diuen i fa repetir a l'homúnculus el número aterrador.

Alguns impacients comencen a fer sumes i a moure el cap en un brandar pessimista.

A fóra, en la sala d'actes del centre, la multitud de correligionaris romàn, encara, plena d'esperança, enfront d'una piçarra en... *negre*. Arriba fins a l'oficina un bruel furios d'impaciència. Allò exaspera als de la taula. Es miren, com els metges deuen mirar-se quan la vida d'un operat se'ls hi escapa d'entre les mans sagnoses. Què farem?

La serenitat comença a perdre's. La pluja de quantitats no cessa; les columnes de números devenen formidables; el telèfon insolent torna a gitar absurdes aritmètics. Esclata la confusió. Qui s'aguanta un renec, qui clava el llapis com un punyal en el cobretaula, qui es passa la mà pel front, qui somriu amb amargor, qui fa jocs de paraules per no fer altres coses pitjors, qui crida i apostrofa als judes invisibles... Mes en aquests casos sempre hi hà un home serè i autoritari que s'imposa.

Quan s'ha imposat, el silenci devé més espès, quasi tràgic; i la vèu canta la darrera papereta, que sol ésser—oh ironia!—favorable.

* * *

Descobriu-vos, amics, al pas del vençut. Aqueixos que acaben de rebre al fons del pit el cop implacable de l'hora fatal. Ells marxen meditabonds i dignes, reflexius i serens, amb inicis de noves energies en son sí fatigat.

Aprés d'una simulació de sopar familiar—la gana és incompatible amb la desfeta,—ells retornen immediatament a l'oficina de la seva entitat política. Allí, amb el cap entre les mans, tornen a sumar, resten, multipliquen i parteixen; plantegen igualtats, extreuen arrels i eleven a potencies, i una nova llum d'optimisme sorgeix allí mateix, en lo que podríem dir-ne camp de batalla de l'estadística electoral. El càlcul posa invariablement un consol i una filosofia an aqueixes ànimes entusiastes. Entre tant els vencedors s'entreguen a la disbaixa i al desenfrè. Els més cívics bracegen com camàlics, riuen com orats i peroren despropòsits que són acollits amb frenesí per les multituds ubriagades.

I, lo que és més lamentable, es truquen mutuament l'esquena, s'arruguen la corbata a copia d'abraçades i guinyen l'ull amb un gestic de sobrentesa astúcia canallesca, d'horrible immodestia.

No hi hà sublimitat comparable amb la que dóna el dolor. Perxò el *leader* que's presenta als séus, després del venciment, i els hi parla, ha de dir a la força coses profundes i raonables; no així aquell que, trasbalsat per l'urc de la victòria, improvisa un discurs. Aquest, si no diu tonteries, és probable, com ja ha succeït—no importa on,—que l'auditori se li posi a cantar.

I, tant mateix, un auditori que desfila silencios i meditabond fa un altre respecte.

P. BERTRANA

Núm. 9332 Año VIII Barcelona
SUSCRIPCIONES
 PAGO ANTICIPADO

BARCELONA	en mes	1.500
PROVINCIAS	trimestre	4.500
Idem	semestre	8.500
Idem	año	16.500
EXTRANJERO	año	18.000

Asociados y abonados, precio convenido
 Teléfono 2364. - Apartado postal
 25 ejemplares 75 céntimos

EL PROGRESO

Diario autonomista de Unión Republicana

Lunes 10 de Marzo 1913
 Director: ALEJANDRO LERROUX GARCIA
 Redacción:
 Calle Ponent de la Creu, 14, 1.^a
 Administración:
 Calle Ponent, número 7
 Números extraordinarios:
 a las circunstancias lo exijan
 Número suelto 5 céntimos

LA VOTACION DE AYER

Barcelona se pronuncia por el Partido Radical

SUSCRIPCION
 Barcelona. Dos pesetas al mes
 España. 4.50 pesetas al trimestre
 Extranjero. 6.00 " " "

DIARI DE CATALA

REDACCION Y ADMINISTRACION
 CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
 BARCELONA
 CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERS.
 TELEFONS
 REDACCIO, 723 - IMPRENTA, 2.250

ANY X-NUM. 2.920

DILLUNS 10 DE MARÇ DE 1913

UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

Triomf de la guerra a Catalunya

Generals nacionalistes triomfants

DIARI CATALA
 DE
 Avisos, Noticias y
 PRENS DE SUSCRIPCION

Any XXIII

5cent. Diari de Catalunya

REDACCION Y ADMINISTRACION
 CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
 BARCELONA
 CARRER DE FORTUNY, NUM. 2 TERS.
 TELEFONS
 REDACCIO, 723 - IMPRENTA, 2.250

Diumenge 9 de març de 1913

Edició del VESPRE

LA LLEIDA ELECTORAL

PER LA MANCOMUNITAT

LA VICTORIA Més de 600 vots de majoria

El plebisc

Barcelona, Catalunya entera, han respost al plebiscit que entranyaven els senyors de la mancomunitat, i els grans proclama que hi han respost d'una manera altíssima, triomfadora i decisiva.

Lliga Regionalista s'ha treballat amb força i amb gran consciència d'història fins a poques hores de la tarda. Els seus membres i els seus partidaris han acudit a consulti i s'ha dut a terme el plebiscit en la forma més correcta i més democràtica.

Sant Gervasi 450
 Sant Gervasi 450
 Sant Gervasi 450
 Sant Gervasi 450
 Sant Gervasi 450

Sant Gervasi 450
 Sant Gervasi 450
 Sant Gervasi 450
 Sant Gervasi 450
 Sant Gervasi 450

Al tancar
Victoria

EN CALVET, PROFETA

-Ho veuen...? Tots guanyant!

AQUARIUM

Quants anys deu fer, ja, que a Barcelona tenim sobre'l tapet l'assumpte de les aigües?

He parlat amb savis historiadors i erudits dels més entesos i tots m'han confessat ingenuament que no ho saben. Tant antiga és la qüestió i tant lluny ha d'anar a buscar-se el seu origen...

No vagi per això a imaginar-se el lector que'ls Ajuntaments que en aquests llargs anys han remenat les cireres de la Pubilla, hagin, per apatxa o per ineptitud, descuidat el problema. Respecte an aquest punt els hem de fer justícia. A Déu lo que és de Déu i al Municipi lo que és del Municipi.

Consultin-se les estadístiques de la Casa Gran i es veurà que, no més durant l'últim mig segle, els nostres il·lustres regidors s'han assentat en el seu haver administratiu:

Comissions nomenades per a estudiar exclusivament l'assumpte de les aigües: vuitanta nou.

Armaris plens de dictàmens, memòries i projectes, referents a les aigües: trenta.

Banquets celebrats a Moncada, amb ocasió d'anar-hi a veure com estaven les aigües: cent quaranta sis.

I, no obstant i això, a Barcelona, exceptuant els dies que plou fort, que allavors abunda massa, l'aigua escasseja de mala manera.

Per què?

Jo, a punt fixo, no ho sé, i els savis a qui he consultat diuen que tampoc ho entenen, però... volen dir que si el temps que s'ha perdut jogant a comissions i els diners que s'han gastat fent tiberis a Moncada s'haguessin empleat en treballar de debò, l'aigua no brollaria avui per tot arreu, fresca i cristallina?...

Precisament ha succeït tot lo contrari.

Per estrany que sembli el fet, s'ha observat que a mida que'ls regidors nomenaven comissions, traçaven projectes hidràulics i anaven a Moncada a banquetejar, l'aigua destinada als públics serveis disminuïa, disminuïa cada dia.

Abans, les ramblas, el passeig de Gràcia, la Gran-via, els principals carrers de la ciutat, eren regats sovint i abundantment, amb mangueres de raig esplèndid. Avui? Una bóta, amb una regadora tant fina i delicada que sembla un pulveritzador, és tot lo que a les més importants vies públiques se destina.

Els brolladors de les places i jardins i la cascata del Park donaven, en altre temps, gust de veure, sempre alegrant l'esperit amb el doll murmurador d'aigua que brollava entre moltes i nenúfars. Mireu-los, ara. Els brolladors no ragen; la cascata del Park resta silenciosa; les plantes aquàtiques s'assequen; una misèria d'aigua bruta, verdosa, dorm quietament en les piques de les fonts abandonades...

Per a una ciutat estesa entre dos rius vorejats de salzers, que té el mar als peus i el cap recolzat a la falda de muntanyes fresquíssimes, no resulta un poc còmica la penúria d'aigua que'ls seus administradors li imposen?...

Encara que... qui sab! Pot-ser no està bé el mirar-ho al través d'un prisma còmic. Pot-ser, ben examinada la cosa, més que còmica és dramàtica. O —encara millor— diplomàtica.

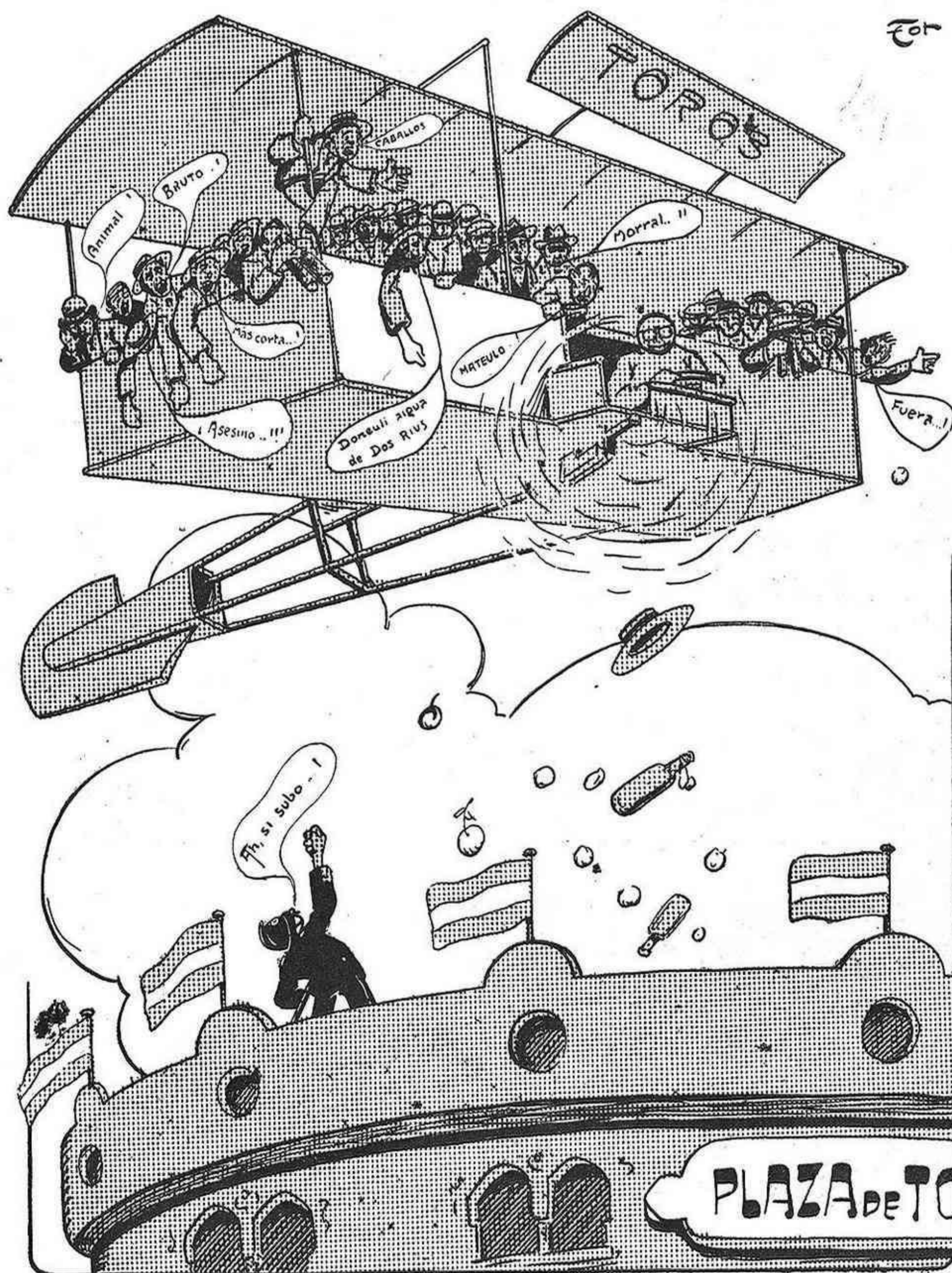
Però, i Barcelona?—dirà l'observador.—Com s'ho pren, això?... És possible que una qüestió de tant vital interès no la tregui de la seva musulmana indiferència?... Què'n pensen, els bons barcelonins, de tot aquest galimaties del problema de les aigües, de la compra de Dos Rius i dels alts interessos que en aquest plet dancen i lluiten?...

Ah! Els bons barcelonins?...

—A veure—deia el catedràtic d'història a un estudiant que s'examinava: —què'n sab de la mort d'Aníbal?...

I l'estudiant, tartamudejant, responia:

—Com, de la mort?... No'n sé res... Ni tant sols sabia que hagués estat malt!...—

UNA IDEA A.M. POUMET

Donada l'afició als toros, qualsevol aviador muntant un «tendido»-aeri s'hi faria barba d'or.

Així es troben avui, salvant escasses excepcions, els bons barcelonins.

Els veïns de la ciutat comtal—que no's faci il·lusions la premsa diària—de la qüestió de l'aigua «tampoc ne saben res».

Distrets, l'un amb el darrer partit de *foot-ball*, l'altre amb la *faena* del Gallo, aquest amb el resultat de les eleccions, aquell amb el debut de la *Bella Ricots*, ignoren lo que hi hà de la compra de Dos Rius, i estàn tant endarrerits en aquesta *asignatura*, que alguns ni sols saben que l'aigua és un article de primera necessitat i que Barcelona ja fa una pila d'anys que'n va molt escassa.

L'aigua!... Bah!... Qui s'en preocupa d'això?...

Mentre a l'estiu ne tinguem a mà una galleda per a posar el meló en fresc!...—A. MARCH

On són fetes les pel·lícules?

Conta un diari de París que l'aficionat al cinematògraf que vol ésser tingut per alguna cosa, es dedica, avui, a endevinar la marca de les pel·lícules, molt abans que l'ensenya de la casa productora li siga posada davant dels ulls. El bon *cinematografista*—diu el diari—no manca per res del món a l'estrena de cintes. Això, sí: al pas que segueix les peripecies que damunt la tela se succeeixen, s'entrega, si té quelcom d'espavilat i intel·ligent, a un agradós exercici psicològic que li serveix per a endevinar la procedència dels *films*.

Aquest nou passa-temps, el d'esbrinar l'origen de les cintes cinematogràfiques, era lo únic que al *cine* mancava per a acabar-se d'arrelar. A bon segur deu ésser la nova alguna martingala inventada pels fabricants de pel·lícules, per a contrarrestar d'algún mode el descrèdit a que, per manca d'assumptes per a *cinematografiar*, el *cine* està abocat.

Lo que no ha pogut la ciència, les hecatombes i els avisos de les ànimes previsoras, ho està logrant la manca d'imaginació, la poca inventiva dels congegimadors d'assumptes *pel·liculars*. El *cine* decau, avui, per no trobar assumptes que *frapin* de debò, arguments que despertin en les multituds el sentiment de la curiositat, una intriga còmica o horripilant que atregui el públic a corrúa feta.

Lo d'endevinar la procedència de les pel·lícules és una innocentada que no té nom. Hi hà, per ventura, algú que, després de presenciar tres o quatre sessions de cinematògraf, no se sapiga de memòria uns actors, uns procediments i uns paisatges, que invariablement són sempre els mateixos?

L'espectador menys espavilat, el més llec en geografia i historia, el que menys hagi viatjat, sab de sobres, si és aficionat al *cine*, que si fa el protagonista de la farsa tota mena de ganyotes i contorsions; si pren actituds inverosímils; si arriba, accionant, al còmic burlesc; si encarna, en fi, una caricatura d'home sense parentiu amb la realitat, és la pel·lícula italiana. Si l'hèroe,

tràgic o bufo, fa gala d'un esperit més ponderat; si es mostra, en la representació, sentimental o optimista; si resol, a l'arribar el desenllaç, amb casament el *vaudeville*, i el drama més punyent amb un somriure; si, en fi, ocorren els incidents més divertits en qualque escala, l'aficionat al cinematògraf afirma, sense dubtar:

—Aquest *film* ens ha vingut de França.—

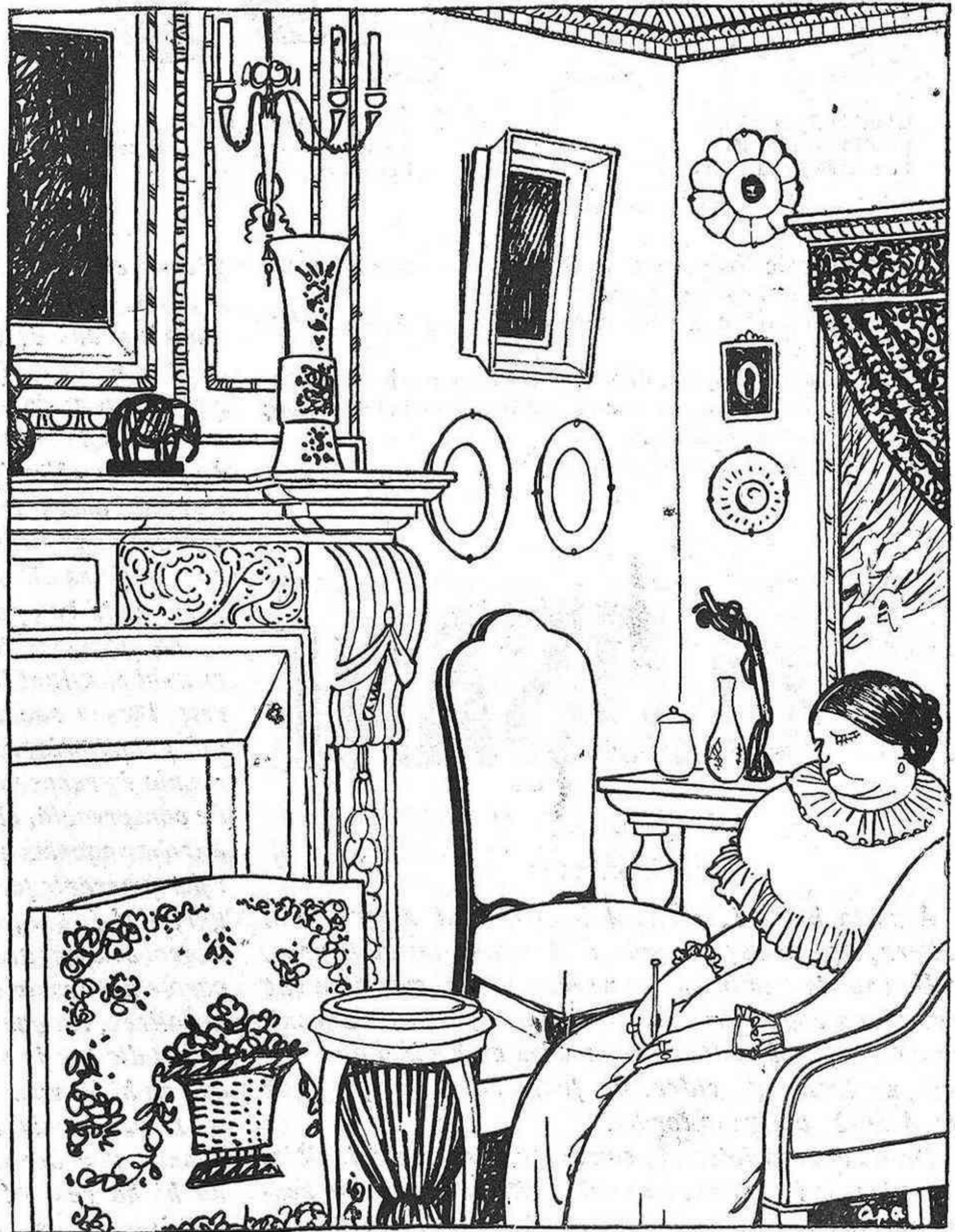
Y no hi hà perill de que s'equivoqui.

Com no s'equivoca si la composició és complicada i juguen en la pel·lícula els darrers *avenços del progrés*; si la vista, més que d'objecte per a divertir, té tot l'aire de cosa sortida d'una fàbrica..., d'un lloc de tortures del cos i de l'esperit; si s'hi descabdella un drama horripilant, alguna tragedia esfereidora, un succés amb acompanyament d'automòbils que s'estimben o amb locomotores que reventen... si el vent gronxa els arbres, sobre tot:

—Ha sigut fabricada a Amèrica!—clama, convençut.

I així, fins al darrer dels països productors, i la més incognuda de les marques.

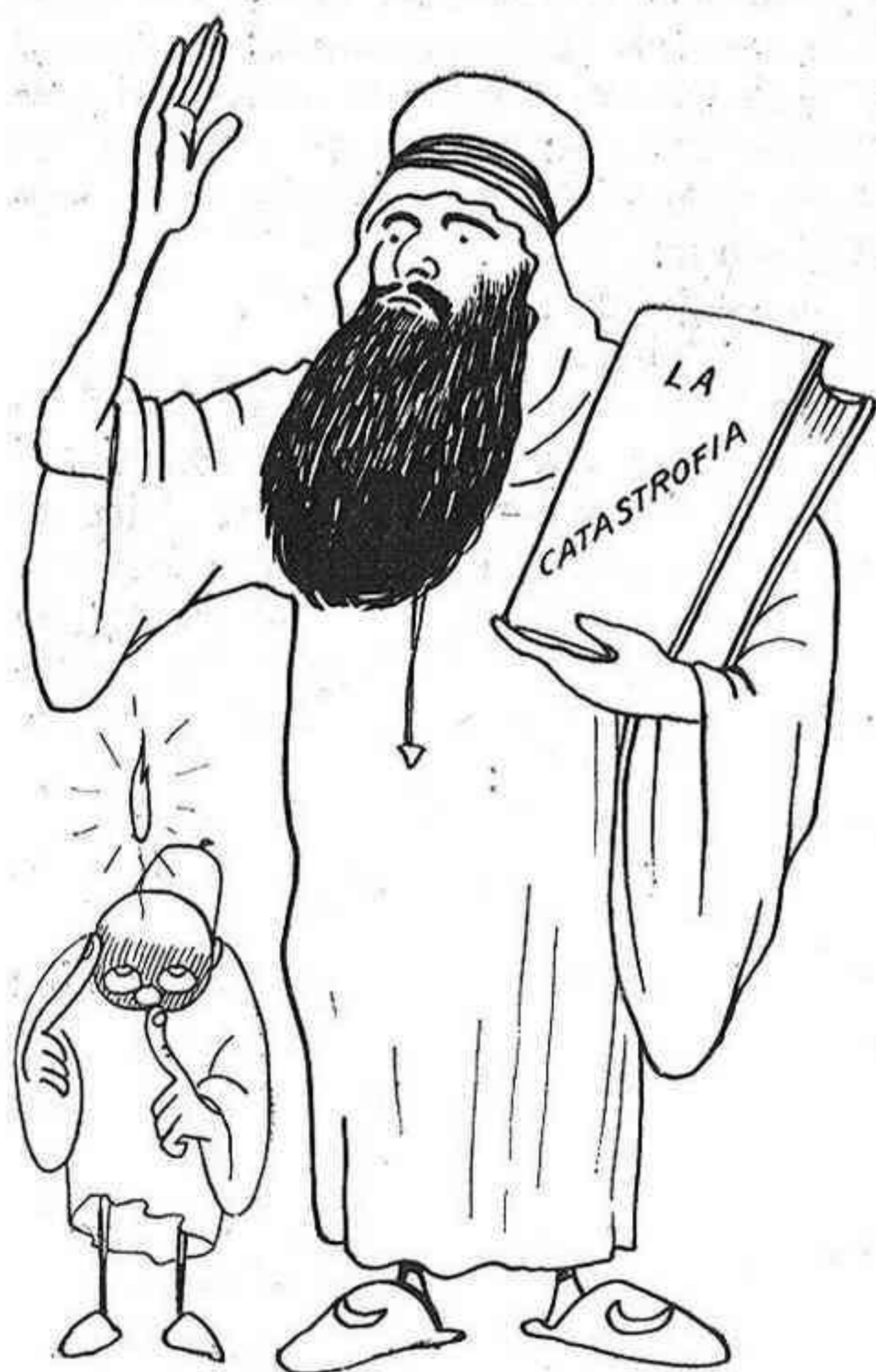
Ja veuen els interessats en la prosperitat del *cine*, còm l'acert no els ha acompanyat en l'elecció d'un recurs que faci a la seva industria menys penosa la devallada.

PIETAT

—Sis graus sota zero!... Quan penso en tants pobres que no tenen foc ni abric..., sento una esgarri-fança ben estranya!

EL NOSTRE PERVINDRE ÉS A L'ÀFRICA

D'apòstol, anirà allí, predicant filosofia, el nostre gran Valentí.

Tot seguit hi anirà en Prat a ensenyar-los la gramàtica i la mancomunitat.

Poques setmanes després, amb tota la «socolada», hi anirà l'immens Falqués.

Exercicis psicològics per a encertar la marca de les pel·lícules...! Confessin que això fa riure.

Creuen els productors de cintes que'ls espectadors *badaràn* tota la vida?

En els temps que l'indústria *pel·liculera* flori entre nosaltres, el públic de casa, el nostre, endevinava sense esforç les cintes fetes a Barcelona.

Mai vàrem arribar a saber per què.

BLET

GLOSARI

L'ILLA BLANCA

L'ILLA INTERIOR

Aquesta bella Iviça, tant blanca, tant alegre, tant riallera, per sobre, per sota està sembrada de tombes.

Un cop vista la blancor, un cop vist el mar blau que la volta, un cop vistos els arbres florits, si per atzar mireu a terra, serà molt que no hi veieu un bocinet de ceràmica, un trocet de vidre, un fragmentet d'àmfora que s'ha després d'alguna tomba.

Desde els xipriotes als moros, passant pels fenicis, cartaginesos i romans, no sembla sinó que, quan se sentien que se'ls apropava la mort, es feien venir a enterrar a Iviça, o que s'hi feien portar un cop morts. Pot-ser això era una illa sagrada, consagrada a Venus o a Astarté, on el somni era més dolç un cop acabada la vida;

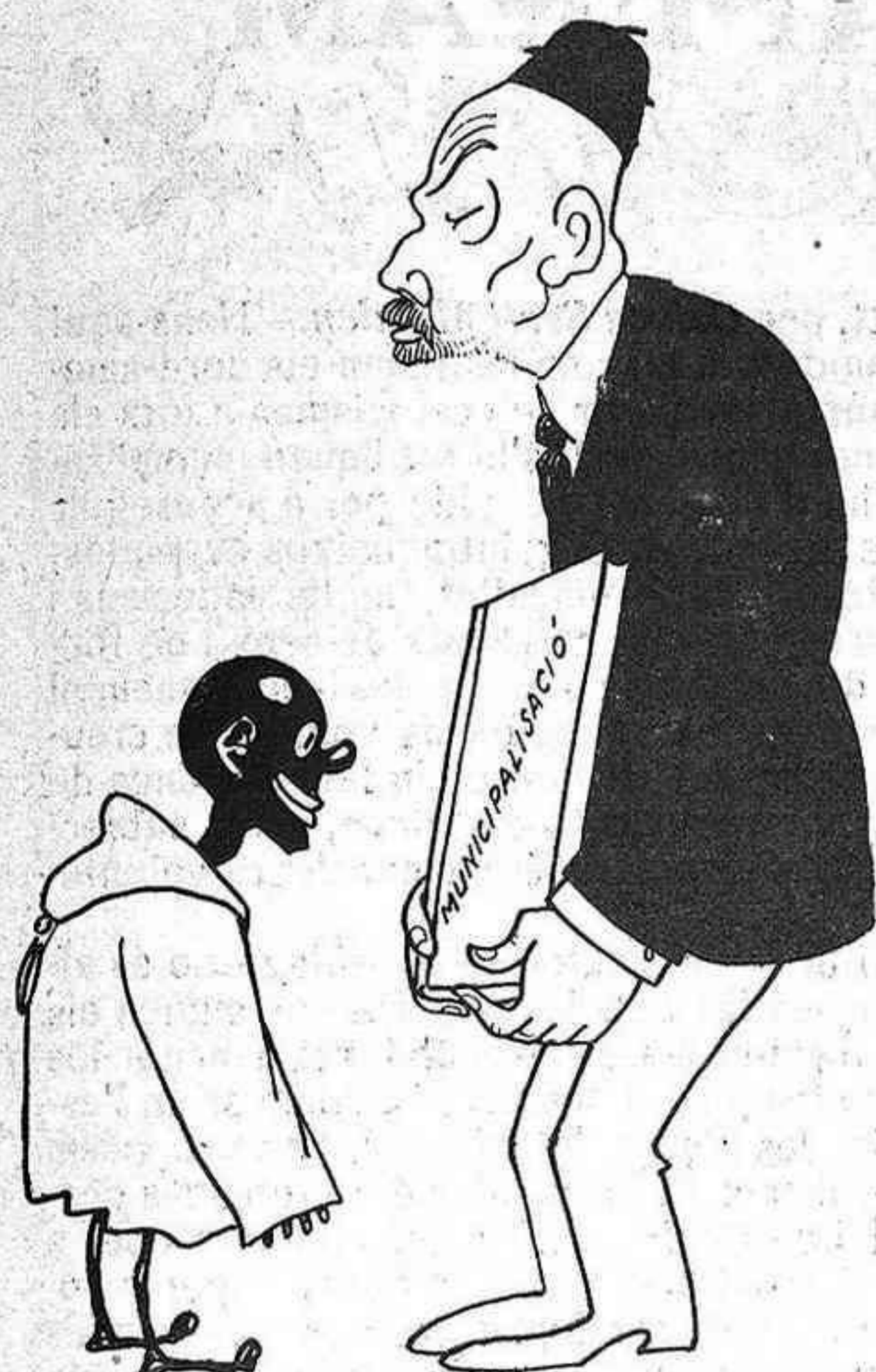
pot-ser era que aquí, els homes, es morien més d'una vegada, o que'l terreny era propici als difunts i s'hi moria bé; el cas és que, tireu per on volgueu, allí on s'hi sembla un cep, hi hà una tomba, i allí on s'hi sembla una vinya, un fossar.

Tant sols en una muntanyeta que'n diuen el «Puig des Molins», o «Necròpolis d'Éfeso», es poden comptar cinc o sis mil coves, treballades sota la roca, amb els seus sarcòfags de pedra, on els morts hi pensaven dormir i que, gracies als saquejadors que avui en diem registradors, no hi han pogut fer ni una bacaina.

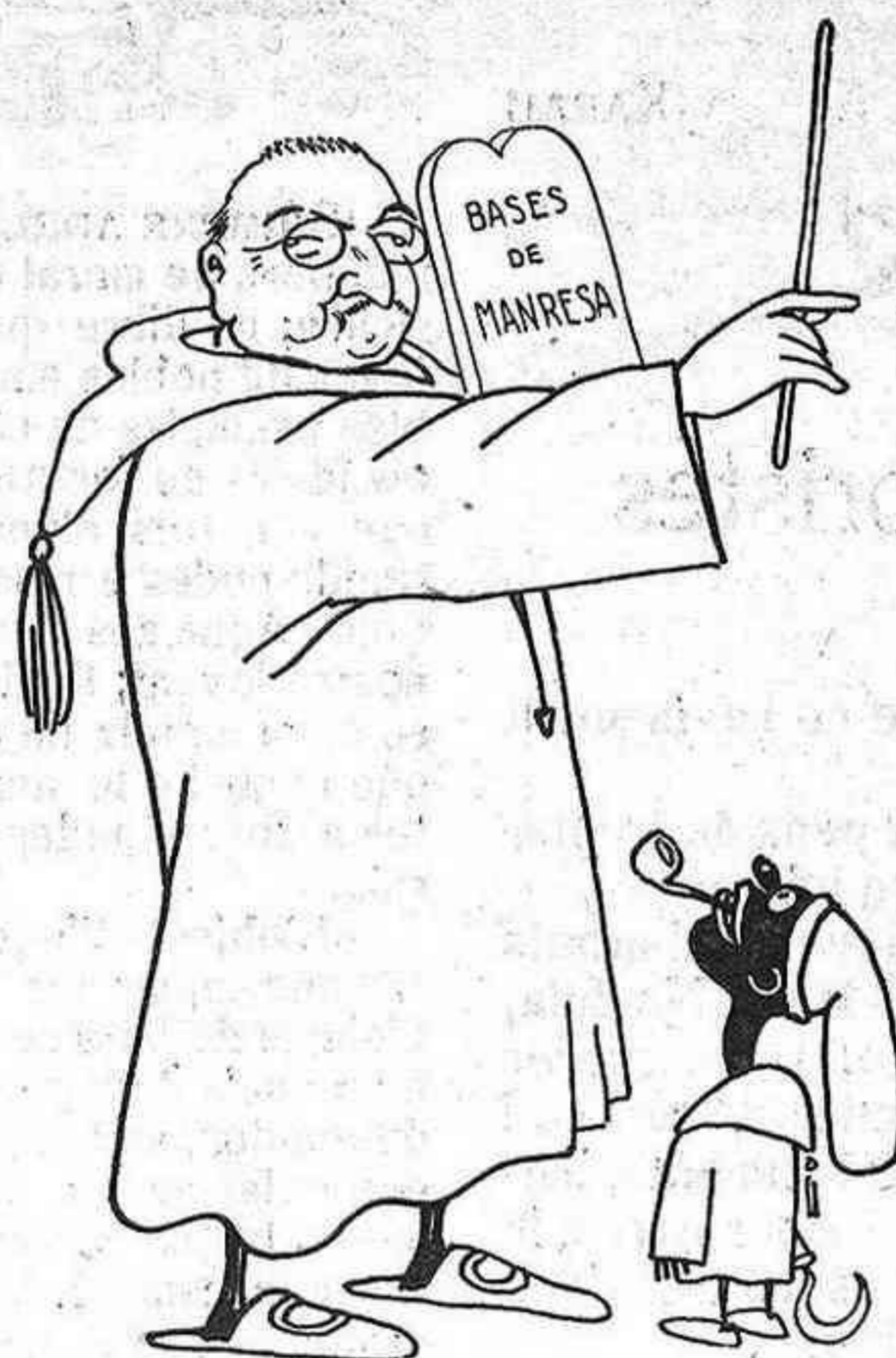
An aquestes tombes dels Molins, com que a l'enterrar-hi el difunt l'enterraven amb els anells, i els collarets, i les arracades, i el voltaven de gerretes, àmfores i llagrimatoris, no varen comptar les families que, si la momia és respectable, fins a certa edat de momia o siga de conservació, els objectes ja no ho són tant, i que, per a trobar aquests objectes, no hi hà òs que siga respectat, i per a arreplegar l'equipatge, es fa a bocins el passatger; així és que, ara els romans per a aprofitar lo que es trobés d'or, ara els moros per a espigolar lo que encara s'haguessin descuidat, i finalment, a darrera hora, nosaltres, els que registrem; d'aquells mercaders fenicis se pot dir que ja no més en queda una confusió de restes que no hi hà còm descompartir-los.

El que escriu ha vist escavar i fins ha escavat an aquesta necròpolis, i en la pràctica s'ha fet càrrec que no hi hà res més interessant que registrar aquestes calaixeres, aquests baguls i arquimeses, on hi guardaven els objectes que més havien estimat aquells homes que fa mils d'anys que haurien de dormir en aqueixes tombes.

ELS PRIMERS CATALANS QUE ANIRAN A CIVILITZAR-LA

A fè un curs municipal d'algües, trams i escombraries, s'hi arribarà en Marial.

També hi anirà el doctor per' fer votà en «blanc als negres»... (bonic canvi de color!)

Finalment, el gran Adrià, hi anirà amb la pega-grega, a ensenyà'ls de declamà.

Figureu vos que aquestes coves estàn plenes de terra, de pedres i, per damunt, d'herba. Se grata primer, i a la poca estona's troba el forat de la tomba, que és feta d'obra i és quadrada; seguint el quadrat, es fa un pou, i quan el pou comença a ésser fondo, es veu una nau de pedra, d'aquella pedra de les ruïnes que sembla morta per a sempre més. Allavors es va gratant fondo i apareixen dues grans pedraces, que són els angles dels sarcòfags: allí comencen els treballs.

Com que aquelles coves són a les fosques, aquests treballs s'han de fer amb llum, i no hi hà res més impressionant que veure les ombres dels homes ficats an aquelles cisternes que's comuniquen de l'una a l'altra, per murs esquerdats i misteriosos. L'home que cerca, amb un càvec va treient terra de mica en mica, que com més avall va essent és més tova, i com més tova hi van havent més restes. A voltes s'atura i hi posa el llum: és una coseta que llum. Va treient la terra del voltant; n'arrenca un llagrimatori de color terroç, de color de mort, d'una patina groga i asprosa; però dona un copet an el vidre i, com si es despertés la llum que ha estat apagada mils d'anys, s'encenen els colors més radiants que's puguin veure, colors de foc, colors de coleòpter, de naire, de ploma d'aucell, colors que sembla que neixin i que il·luminin la cova amb una claror desconeguda. A voltes se torna a aturar, i entre'l fang surt una figura, i és tant humida i tant palpitant, que sembla talment que aquella terra la pareixi del seu sí; a voltes es troba un anell i sembla que l'or s'ha immortalitzat: ni una engruna del seu metall ha perdut la virginitat, després de tants anys de tenebres.

Però es và avall, fins arribar al sol, o fins arribar al fons dels sarcòfags, i si per un atzar la tomba no ha sigut encara violada, al fons de tot s'hi troben els esquelets estirats de llarg a llarg, i damunt dels restes grans collars, que han guardat tots els seus reflexes i tota la seva brillantor, com demostrant que la vanitat dura més que'ls mateixos homes. Allí, an aquell fons, al mig de les cendres, es troba lo íntim del mort. Amulets vinguts de l'Egipte, amb ídols simbòlics i enigmàtics que duïen sort an aquell que'ls portava; caràtules en miniatura, que feien pressentir lo que vindrà; campanetes petitíssimes, que devien tenir sons misteriosos; caretes de terra cuita, pot-ser records de rostres volguts; joguets, també de terra cuita, que podien ballar com a titelles, i tot un món de coses íntimes, tot lo que fou il·lusions en vida, que s'enduien al més enllà, i que avui els duem an aquests asils i hospitals que'n diem museus.

Es clar que a voltes es registren coves i coves sense trobar res, però aquesta indecisió és lo que dona més interès an aquestes escavacions. Si sempre's trobés no hi hauria encant. L'emoció de lo inesperat és la que deu sentir el metge a l'obrir un cos per a cercar una entranya, o el jugador al cercar la sort. Cada cova és un gran misteri, i cada tomba és un munt de cartes, de les que'n poden eixir la fortuna o un munt de cendra.

Estranys homes eren aquells que tancaven els tresors perquè seguïssin al més enllà, o perquè'ls trobessin els arqueòlegs. Els fenicis d'avui no són així: si posen res a una tomba, mai és a dintre per al mort; és sempre a la banda de fóra, per a que s'ho mirin els que passen.

Recordem que a un senyor riquíssim, perquè la levita

era nova, el varen ficar dintre la caixa en mànegues de camisa.

Els escavadors d'aquí mil anys, se faràn pobres, amb nosaltres.

XARAU

Del jardí dels humoristes

EL BON PRESONER

Feia més de vint anys que'l pobre home no havia sortit de la presó.

Engarjolat per deutes, estava complint la pena de trenta-dós anys; ell en tenia a la vora de cinquantaquatre.

El séu escarceller no era pas un tipus d'aqueixos barbuts i mostatxuts que pinten en els follets detectivistes. No duia, tampoc, cap feix de grosses claus. Res d'això. L'escarceller era un home trempat, que anava en mànegues de camisa i fumava tranquilament en pipa, com qualsevol simpàtic menestral. Reia tot sovint i, quan reia, en el séu rostre s'hi dibuixaven una porció de suaus arrugues i els séus ulls s'empetitien de joia com els d'un home amable i jovial.

Un dia, davant per davant de la presó, a l'altra banda de carrer, va inaugurar-se una taverna.

—Aquesta és la nostra!—varen dir-se, a chor, el presoner i l'escarceller.

I cada tarde, havent dinat, se feien portar una ampolleta d'anís, simulant aigua clara, que's partien els dos, amigablement.

Però, heus-aquí que, a la llarga, el presoner va sentir-se tocat per una idea de deslliurament.

—Sabeu què podrieu fer, bon home?... Com que aquí no deixen entrar vi, i em moro de desig de beure'n, podrieu deixar-me sortir un moment, que m'arribaré jo mateix a la taverna del davant.—

Tant va insistir i tant va suplicar, el presoner, que l'altre va acabar per a cedir. L'escarceller mateix va respallar-li la roba, li arreglà la corbata que duia torta i li posà un tapabocques al coll, dient-li:

—Sobre tot, eh?... Vès de no comprometre'm... Que no tornis massa tard.—

Es clar que va tornar, i desseguida. Com que, amb tants anys d'estar tancat, havia perdut l'hàbit d'anar pel carrer, aquella tarde i algú altre dia que va repetir l'escapada, no va fer sinó entrar a la taverna, engolir el mig porronet de mistela i entornar-se'n a la presó, com si sentís l'enfit de la llibertat somniada, anyoradiç de la reixa, com els aucells de gabia.

No obstant, aviat s'hi acostumà amb la llum, l'alegria i l'esclat de vida del defora. Tant s'hi acostumà, que un dia va entretenir-se més de lo regular a la taverna, arribant a la presó en el precís moment en que l'escarceller acabava de tancar la porta del carrer.

El bon presoner va trucar, febrós i amb impaciència.

—Qui hi hà?—preguntà l'escarceller, per la reixeta.

—Sóc jo... Obriu, si us plau... No'm creia que fos tant tard; perdoneu-me.

—Ah! Ets tu?... Bé, home!... Quina tranquil·litat!... Que't penses que és una despesa, això, que deixen retirar a l'hora que's vol? Au, passa!... Però, que siga l'última vegada, eh...? Un altre dia que tornis an aquesta hora, jo't prometo que't quedaràs al carrer... i hauràs d'anar a dormir allà on puguis o allà on te dongui la gana.—

Al bon presoner varen emocionar-lo tant aquestes paraules, que mai més ha volgut sortir de la presó.

LAUTREC

¡SIEMPRE ADELANTE!, per Orison Svett Marden.—Heus-aquí una obra de moral a la moderna, tal com l'entenen els nord-americans; un llibre que hauria de servir de «catecisme» a tots els joves de nobles ambicions, doncs en ell s'hi expliquen innombrables exemples de com s'ha de lluitar en la vida per a aconseguir els ideals de fortitut i de grandesa. Seguint aqueixos exemples, que són tots d'una extraordinària amenitat, molts indecisos i tímids poden arribar a grans homes, carregats de seny i de fortuna. Aqueixes planes de suggestiva lectura les recomanem al nostre jovent; llegint-les apendrà a tenir ferma voluntat, a creure en sí mateix i a desarrelar del séu cervell la falsa creença de que la sort o la desgracia, en les nostres accions, estan subjectes a forces independents del nostre ésser concient i voluntariós.

«L'objecte d'aquest llibre—diu l'autor en el pròleg—no és altre que esparonar la perplexitat dels joves per a que siguen els Coloms de llurs no descobertes, encara, possibilitats, i incitar-los a que no's detinguin a contemplar el passat, ni a somniar en l'esdevenidor, sinó a aprendre les lliçons del present. Ens proposem estimular-los per a l'aprofitament i revalidació de totes les ocasions, ja que no saben del cert quina serà la més oportuna per a llur avançament. Volem demostrar-los que no deuen esperar l'ocasió, sinó provocar-la de mode que logrin sobre-posar-se a les desfavorables circumstancies en que errors de conducta els hagin col·locat, i trobar llur veritable posició en la vida. Desitgem ensenyar a la vacil·lant joventut que, en un país on sabaters i llauradors tenen seient en el Congrés, no cab limitar les aspiracions dels joves que sàpiguen llegir i escriure. Perque aquest llibre no judica els homes per la riquesa, sinó pel caràcter; no per llur posició en la societat, sinó per llur valúa personal; i demostra que un voluminós talonari de banca no podrà mai formar un home eminent. Comparats amb el caràcter d'un Washington, són despreciables els mil·lions d'un Creso, perque un home pot ésser ric sense quartos i lograr èxit en la vida, encara que no arribi a exercir el càrrec de diputat ni la presidència de la república... Hi hà quelcom més valuós que la riquesa i la fama. El caràcter és èxit i no hi hà altre element d'èxit.»

Efectivament, aqueixes paraules, del propi Orison Svett Marden, són les que poden donar una idea més acabada de l'objecte d'aquest llibre excel·lent, magnífic, únic, que per alguna cosa els aixerits japonesos han adoptat de text en les escoles públiques.

SEPT SCIENCIES

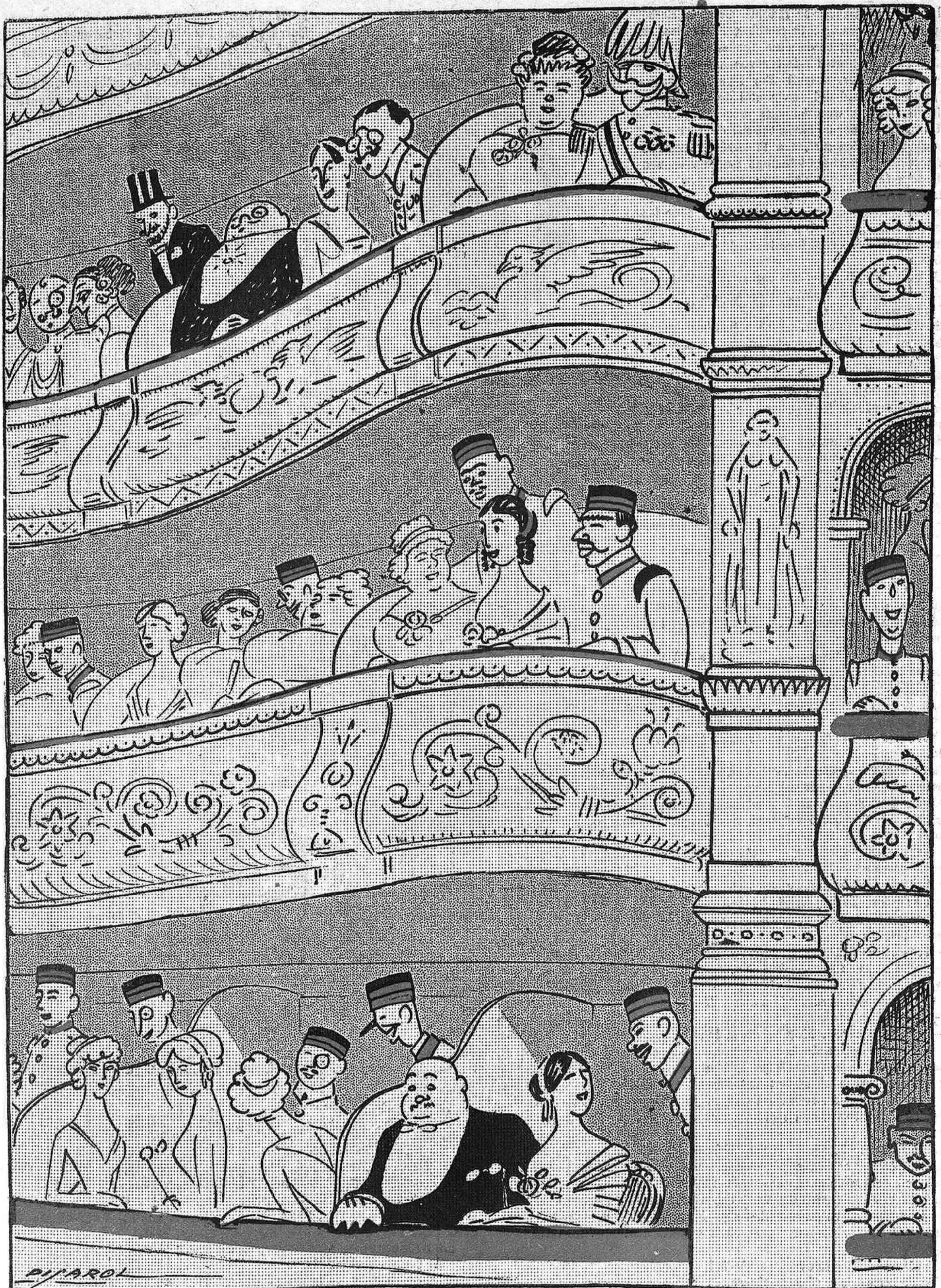
Nou viatge de Simbad el Marí

Respectat per sos veïns i honorat pel Califa, Simbad el Marí veia escórrer's tranquilament els dies, després del séu últim viatge; quasi sempre jeia, ara acaronat per la llum del sol que travessava les verdes persianes o les més verdes fulles de palmera, ara ensopit per la llum untuosa d'unes llanties plenes d'oli perfumat, a les quals feien de contrapès perles grosses com cocos.

Tot un batalló de dones, joves i de mitja edat, àdhuc que encara no eren joves, feia les seves delícies quan devenia despert, i la realitat dels séus somnis voluptuosos quan dormia.

Simbad podia creure's feliç en son sojorn; tenia coixins tous, dones blanques i brunes per substituir-los, musiques, clarors mortes, jardins, flors i micos.

Però, és allò de la pedra rodadora (o, si voleu, palet). No pot restar quieta. I a Simbad el riu de la vida l'empenyia, i, donat el séu natural, era impossible que restés entregat per molt temps an aquella mandra, malgrat el favor del Califa, malgrat les adolescents, joves i dones ja fetes que l'entretenien, malgrat els lloros, els micos i les llanties amb contrapesos fets de perles com cocos.

NUMEROS ORDINALS

Els «primers» «quintos» amb «quartos».

I un matí va aixecar-se resolut. Crida a Ba-ba, una vella servidora de tota confiança, i li dona les claus de son palau; envia a les dones, com a present, als seus millors i més tendres amics, i apretant-se el cenyidor, atapat d'or i pedres precioses, prengué'l bastó del caminant i deixà la ciutat.

Ja en port de mar, ullà lo que més podia convenir-li, i es decidí per un navili esbelt, de forma com una catedral gòtica girada a l'inrevés, tallant de proa com navaja barbera i de popa ampla com ventre de dona feta per a tenir bessonades.

L'adquirí i seguidament feu omplir la dita popa de les més riques mercaderies. Catifes i sederies, sucre i mirra, canyella i claus d'especie; tot ho anava engolint, la nau, com famolenca de tresors i més tresors.

Un dia digué «Prou!»—que tot arriba,—i aleshores Simbad digué als mariners «Som-hi!».

I mar endins

El viatge era feliç, el cel blau i l'aigua plana. Els taurons corrien davant del vaixell fent capbuçons i mostrant el ventre blanc i el llom verdós; a les nits, Simbad trobava plaer en seure sol junt al timó, enviant tota la gent a descansar i menant la nau, dirigit per les estrelles, que semblaven sols en grans i clares.

Era una nit d'aquestes. Simbad estava en son lloc, quan el sorprengué una bullida de l'aigua de mar. Unes bombolles grosses ne sortien; després un fum, que va anar-se espessint, fins a pendre forma. Tot plegat sigué un geni, antic amic de Simbad.

—Còm va?—preguntà aquest, passada la primera sorpresa.

—Béee...!

—Maneu i disposeu, senyor.

—Gira el timó, trobaràs un vaixell desarbolat, dona-li auxili, i creu en tot quant te digui son únic tripulant. L'hora és arribada de que ulls mortals contemplin les planes i muntanyes de l'illa submarina.—

Després d'això, desaparegué; l'aigua tornà a fer bombolles i esdevingué novament plana.

Però Simbad, que sabia amb qui tractava, canvià de camí. Efectivament, poc després va descobrir un petit navili destroçat; s'hi acostà i recollí de ses entranyes un home i un camell. Al primer, de bon grat; al segon, per força. No hi hagué més remei; el naufrag se negava a abandonar-lo.

Ja en el navili de Simbad, reberen, home i bestia, els cuidados corresponents, menjant, rentant-se i dormint, conforme els demana llur còrpora.

A l'endemà, Simbad crida al naufrag racional, i, en poques i rases paraules, li conta l'aparició del geni, i li pregunta sobres son naufragi i intencions.

—Senyor—digué aquest,—jo sóc un viatger que camina envers unes terres no somniades. Si us digués que vaig cap als núvols, no'm creurieu, veritat? Doncs penseu una cosa així, que, si no cap als núvols, és cap a sota de la mar salada on dirigia el meu navili, a visitar per primera volta l'illa meravellosa que la mar tanca en son sí i guarda com el més preuat dels seus tresors.

—Tresors m'ha mostrat la mar, que certament podrien fer-li vore.

—No ho cregueu pas, Simbad. No són tant sols riqueses lo que en ella's troba, sinó maneres d'ésser i viure que, no més per contemplar-les per una esclatxa, un esperit arruixat ja donaria deu anys de vida.

—Oh! Anem-hi, doncs.

—Calma, amic meu. Molt perillosa és la baixada an aquest meravellos país, i molt llargs deuràn ésser els preparatius per arribar-hi. Compteu: arrencant pèls d'aquest camell que amb mi porto, deurem trenar una corda llarga, llarga, fins a no sé on; una gavina, que cridarà tres cops sobre nosaltres, ens avisarà'l terme del treball. Ja amb ella, seguirem un tauró, que tindrà el ventre vermell i el llom daurat. Després farem per lo que'ns trobarem.—

I així va ésser. Mesos i mesos, Simbad i el naufrag anaven trenant corda; els pèls del camell semblaven no acabar-se, però lo que sí finia era la paciència dels tripulants, cansats de no petjar terra.

Un jorn arribà la gavina desitjada i aparegué sobre les ones el tauró de grana i or. Simbad volgué seguir-lo; però per a això fou necessari que'l vaixell girés cua, precisament quan els tripulants havien ovirat terra propera.

L'indispensable sublevació esclatà, i, davant la negativa de Simbad canviar de rumbe, els seus mariners el comminaren amb embarcar-lo en una falúa i deixar-lo, junt amb el naufrag, a mercè de les ones.

Simbad acceptà, demanant tant sols emportar-se'n la corda per ells trenada, aigua fresca per a beure i bocins de cansalada per a peixar el tauró.

GLORIES CATALANES

El virtuosíssim Joanet Manén.

I així es feu.

Baixaren ambdós amics a la barqueta; el vaixell posà proa a terra, i, hala!, hala!, seguiren al tauró, que s'endinsava mar endins.

Patiren molt de fam i de set. Però, un dia, el tauró s'aturà; deixaren ells els remes i pogueren contemplar davant seu com una mena de pou fet en l'aigua del mar.

El tauró, amb uns graciosos moviments de cap, els indicava que era aquell, el camí.

—Ah!, la corda,—digué Simbad.

—Cert!—respongué'l naufrag.

Ràpidament lligaren un extrem a la barca i deixaren caure la trena pou avall.

Després, avall tots dos; l'impressió que rebien era com la d'un mosquit quan baixa per l'interior d'un tubus de quinqué. I avall...

Per fi, arribaren. Ho veien i no ho creien.

Figureu-vos una illa tota d'or, en la qual els homes hi eren plantats i les plantes caminaven.

Mai cap infern com aquell s'és inventat. Simbad deduí que devia ésser l'infern dels avariciosos. Mireu: la terra, pois d'or; les pedres, pedres precioses, i allí, clavats, posant-hi arrels, uns homes amb els ulls fora del cap, fitant els brillants, les esmeraldes i els robins que tenia el veí, sense poguer abastar-los, vigilant als que tenien a tret de mà, perquè no se'ls mengessin els cucs, uns cucs tots fets de marelles de dona, enganxades, que menjaven més pedreria que una copletista.

Després, caminant d'ací d'allà, unes rares plantes; xamarocs que de les fulles en feien potes i semblaven oques sense cap ni cos; lactus que rodolaven, parres que lliscaven com serpents...

El naufrag, sense fer cas dels udols dels condemnats, començà a carregar d'or i pedreria. Quan ja n'estigué ple, volgué caminar; però ail, els peus li havien arrelat i era un presoner més de l'illa d'or.

Simbad, no; mirava els estranys cucs menjadors d'or, i pensava en sa muller i en la seva sogra.

De tant en tant recollia una pedra violada.

Quan volgué marxar, cridà al seu company, procurà arrabassar-lo d'aquella terra. Inútil. Finalment, marxà sol, i un bon vent l'aconduí a Bagdad, on visqué, novament, respectat per tots i protegit pel Califa.

MONI

LICEO.—Una de les operetes que'l públic esperava amb més ansietat veure interpretada per la companyia Caramba, era *El conde de Luxemburgo*; però no la feien, i ningú s'explicava com una obra que havia de proporcionar grans entrades se tardés tant a posar-la en escena.

Ara que l'hem vista, ho sabem. És, de tot lo representat fins avui, lo més dolent de presentació i d'interpretació. Les úniques que se salven de censures són, com sempre, les senyoretas Ivanisi i Chaplinska. La Ivanisi, amb tot i no estar, el dia de la primera representació, molt bé de facultats, va fer-nos una «Angela» deliciosa, i no cal dir que la Chaplinska, cantant, ballant, movent-se, etc., va encisar com sempre al públic, deguent-se en gran part a ella que l'obra tingués relatiu èxit.

La presentació, fora's trajos, dolenta; la decoració del segon acte és francament detestable.

També mereix un elogi el mestre Belleza, qui, sols per l'entusiasme amb que dirigeix, s'ha guanyat les simpaties de tot-hom.

Dimecres feia'l seu benefici, amb l'estrena de *El capitán Fracassa*, les obertures del *Tanhauser* i de *Freitschuts*, i ahir

feu el séu la xamosa Chaplinska, que estem segurs que degué ésser un èxit formidable.

Demà, *La princesa del dollar*.

PRINCIPAL.—El benefici de la senyora Vitaliani, amb *Odet-te*, de Sardou, va cridar bastanta concurrència, i els aplaudiments a l'eminent actriu anaren a doll.

—L'interpretació de l'obra detectivista *Sherlock Holmes* no va deixar satisfeta del tot a la respectable colla; ni l'interpretació, ni l'arranjament de l'obra.

La companyia italiana, que tant inútilment s'ha esforçat per a agradar al públic, a hores d'ara està arranjant ja la maleta.

ROMEA.—També en aquest temple de l'art ha sigut setmana de beneficis, la darrera. Don Marià de Larra va celebrar el séu, essent, com era d'esperar, un *gran èxito de risa*. I seguidament el nostre Enric Jiménez verificà el séu, interpretant amb regular—no més que regular—acert el protagonista de *La fierecilla domada*.

—Avui, estrena de *Fortunato*, dels germans Quintero.

ELDORADO.—Amb *El místico*, d'en Rusiñol, va despedir-se, diumenge, en Tallaví, a qui el públic no ha sapigut o no ha volgut apreciar encara amb tota sa grandesa. L'estudiós artista—un dels més sincers i honorats que trepitgen taules—ha fet molta i bona tasca a Barcelona, però Barcelona no ha correspost com devia als esforços de l'actor.

L'últim dia, sí; l'últim dia hi havia a l'«Eldorado» molta gent. Aquests plens de comiat semblen un sarcasme, però no ho són; no passen de tontería o d'ingenua frivolitat.

NOVEDADES.—Darrera setmana. S'ha celebrat el benefici de l'aplaudida primera tiple Blanca Suárez, havent obtingut, aquesta, un esclat de formidables ovacions, sobre tot en la nova sarçueleta *Los cadetes de la reina*, que interpreta admirablement la suculenta senyora.

TÍVOLI.—Unes absoltes a la pobreta *Reina Mimí*, que ha tingut a bé anar-se'n al cel, gracies a l'inconsistència del llibre, original dels pesseters Perrin i Palacios, i a l'esquifida musiqueta del compatriota Vives.

APOLO.—S'ha representat, amb general acceptació, la celebrada comedia tràgica *El rey de los ladrones*, en la qual s'hi ha fet aplaudir de debò el senyor Rojas, interpretant el paper de *Raffles*.

NUEVO.—*Los cadetes de la reina*, dels senyors Moyrón i Luna, és una obreta que s'escolta amb gust, i diem s'escolta perque la musica és bastant superior a la teatralitat del llibre. No obstant, podríem dir, també, que's veu amb satisfacció perque l'empresa del «Nuevo» l'ha posada esplèndidament. D'argument un xic arbitrari, lo que salva l'obra, com diem, és la partitura del mestre Luna, lleugera, fàcil i inspiradíssima.

Els artistes, en general, molt encaixats.

GLORIES CATALANES

L'eminent actor Enric Borràs.

NOTES D'ART

A càr Parés, en Domènec Soler i en J. Grau han fet una exposició de les seves obres. El primer és un artista sincer, que presenta vintissis teles, totes elles reveladores d'un estudi conciençut, fet davant del natural amb el ferm propòsit

DESPRES DEL DEBAT

—Ja ho veus, noia, com vinc!
—I tall... Ara sí que estàs fet un bon vocal «ensuciat»!

d'extreure'n la bellesa objectiva, sense intentar donar-nos més que lo que hi hà, i lo que l'artista hi ha sabut veure.

Aquells paisatges, si bé's ressenten un poc d'aquest verisme acurat i senzill propi de tots els que estudiën de bona fè, són en canvi ben remarcables, precisament per la seva manca de pretensions. Hi hà en ells lluminositat i color, i amb un poc més de traça i valentia en la factura serien sens dubte d'un valor definitiu.

Creiem que en Soler no ha pas encara arribat an aquell grau de maduresa que permet a l'artista donar-nos tota l'expressió de son talent. Si l'exposició de referencia ha tingut un èxit enveja-ble, estem segurs que en les vinentes aquest èxit serà superat.

Es en Soler un treballador constant; això fa que nosaltres, tot donant-li l'enhorabona per lo d'ara, sentim frisances per a veure lo de demà.

En J. Grau es revela un caricaturista distingit. Totes les aquareles que exposa són dignes de l'atenció amb que'l públic les mira. Hi hà en elles una fina observació que'ns recorda lo més celebrat dels caricaturistes anglesos i alemanys. Tant l'escaenari com les figures són plenes de caràcter i revelen un profund estudi del natural. Ens atreviríem a dir que molts d'aquells carrers i places, que serveixen de decoració a les grotesques composicions, són copiats del natural.

L'estil d'en J. Grau és pulcre i ferm, convençut i irònic al mateix temps; una ironia d'observador agud, que troba en la vida motiu de divertiment sense malícia ni amargor.

Hi hà també en l'exposició dues rajoles, fetes a cà l'Urgellés i dibuixades per en J. Grau, que confirmen lo mateix que hem dit i ademés que'l caricaturista fóra, si s'ho proposava, un excel·lent dibuixant en serio, de tipus de casa nostra.

ESQUELLOTS

AL Ferrol, un obrer català que estava a punt de casar-se amb una xicota del poble, trobant, pot-ser, la quaresma massa llarga, va anar a esperar a la seva futura i, a crema-dent, va engegar-li aquest macàbric requiebro:

—Me vull matar i no tinc esperit; si tu en tens, mata'm.—

I, al dir això, li va posar a les mans un devocionari de sis trets.

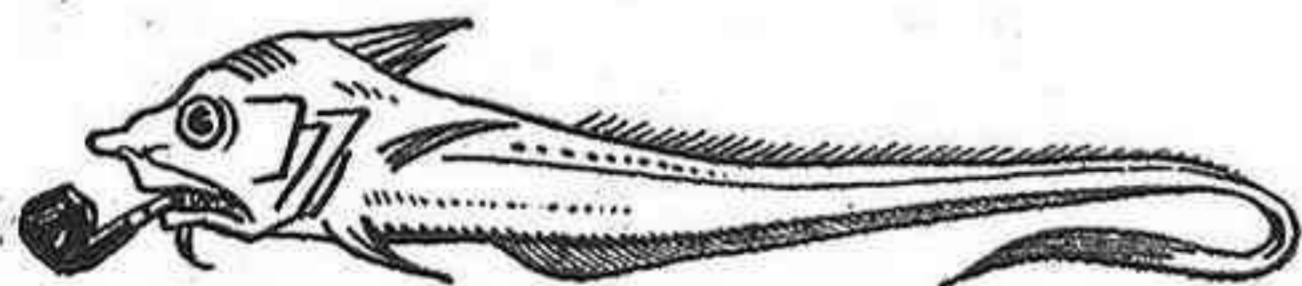
La xicota—que també devia haver menjat de peix,—amb una sang freda admirable, va pendre l'eina i incrustà dos pinyols d'oliva al cap del seu promès, deixant-lo en disposició d'anar a fer el wermouth amb Sant Pere.

Després, va repetir l'experiment damunt d'ella mateixa, i par-vobis!

Per a aquests enamorats tràgics no resa allò de que «de dos que s'estimin, amb un que mengi n'hi hà prou».

Aquests esmenen la dita popular, pensant

que ja n'hi hà prou amb que tingui,
un dels dos enamorats,
valor per a matar l'altre
en cas de necessitat.

TORNEN a vagabondejar pels nostres carrers molts goços folls.
No hi hà dia que la Premsa no registri mitja dotzena d'accidents produïts per mossegades de quisso.

Abans, de la nostra ciutat ne deien la ciutat de les bombes; ara, aviat, n'hauràn de dir la ciutat de la *hidrofobia*.

Què pensaràn els estrangers, si això dura?

No'n té prou amb en Franqueza, Barcelona, per a quedar davant de les nacions com a perfecte arxiu de la cortesia... rabiosa?

A l'endemà de les eleccions, *El Progreso* explicava als seus llegidors l'impressió que produí el resultat de la lluita a la «Lliga Regionalista» i al «Centre Nacionalista Republicà».

De la que produí a la «Casa del Pueblo», no'n deia ni una paraula.

Què devia passar, cavallers, a la Meca del radicalisme, que'l seu orgue oficial no gosava a explicar-ho al públic?

Un que s'hi trobava ens ho ha dit, confidencialment.

Va passar que, desde'l quefe,
fins al darrer *Patiràs*,
se'ls hi va arronsà el llombrigo
i va estirar-se'ls-hi el nas.

OBRA cristiana.

Uns quants periodistes—suposem que portant l'alta representació de la nostra Premsa diària—varen anar a la presó de dones, a visitar la tristement famosa Enriqueta Martí.

—Estic molt malalta!—diu que va dir-los la cèlebre segrestadora.—Si m'han de matar, ja cal que cuitin, perquè aviat me moriré.

—Tant malament se troba?... Sí que és llàstima!—exclamaren a chor els *chicos*.

Aquesta vegada sí que creiem que'l sentiment de la Premsa és ben sincer.

DIMARTS va arribar la tribu del Senegal, contractada per l'empresa del Tibidabo.

Val la pena de veure-la.

Els individus que la formen són uns magnífics exemplars de la raça negra. Al seu costat, el carbó de cok i el fum d'estampa fan un paper ridícol.

I en Junoy i en Pahissa també.

TOTES les coses del món, per bones que siguen, tenen els seus inconvenients.

En aquest cas se troba l'impost sobre'ls solters, que algún casat va proposar al Govern, no sabem si seriament o en broma.

Es innegable que un impost que pesés exclusivament sobre'ls que no han de comprar sabates per als nens ni vestits per a la senyora, seria molt justificat i a la vegada molt productiu.

També, segurament, mereixeria l'aprovació de tots els ciutadans condecorats amb la creu del sant matrimoni.

Que'ls moralistes cremarien incens en honor seu, per lo molt que contribuiria al progrés del registre civil.

I que les solteres que, per a pescar un home que les porti a la vicaria, abusen del seu físic i dels productes químics, en foren acèrrimes partidaries.

ART NACIONAL

Lo que và d'una glòria a l'altra.

DI'ARROL

Però totes aquestes ventatges de l'impost queden ofegades per un inconvenient:

que, per no pagar l'impost, molts solters recalitrants pendrien avui muller, per plantar-la a l'endemà.

L'arcalde de Madrid va oferir cinquanta mil pessetes i la vara al que li donés una fórmula que resolgués l'enfadosa qüestió de l'impost d'inquilinat.

L'esplendidesa del batlle madrileny és ben digna d'elogi.

La seva hermosa oferta no trobaria gaires imitadors; ho confessem palesament.

Però a la vegada siga'ns permès també manifestar que nosaltres fórem encara més esplèndids.

Al qui logrés oferir-nos una semblant solució, amb molt gust li donaríem la vara i l'Arcalde i tot.

INRI!
Consumatum est!

El sorollós dictamen de les aigües ha sigut aprovat per seixantanou vots.

No comentem.

Però que consti el detall.

Perque ell ve a confirmar-nos la creença de que'l negoci de Dos Rius ha estat una de les més grans porqueríes.

A les «Arenas», diumenge passat, varen torejar tres Gallos. En Noel pot fer les consideracions que tingui per convenient.

El fet és que l'afició a la festa nacional progressa.

La prova està en que, quant més combatuda's veu, més gallega.

DIUMENGE a la nit, en un dels corredors del «Liceu».
Diàleg entre un italià i un andalús:

—¿Sapete perchè Chaplinska non canta oggi, caro amico?
—¿Y á mi qué me cuenta uzté?
¡Pregúntelo uzté á Gallito!

PER a molts anys!

De l'humorística colla «La fartanera» hem rebut, amb desfici als pobres, sis bonos de pa, part del producte del ball «La Castetat».

En nom dels necessitats donem les gracies a la simpàtica colla.

PROVERBI marialesc:

Per demostrâ al Consistori algún negoci il·lusori, s'ha de teni una gran barra de guix i una gran piçarra.

UN elector, entusiasta del teatre català, boi repassant, el diumenge, la llista dels candidats,

EL POLLASTRE I LA SARDINA

—Ai, Xinol... Gracies a Déu que s'acaba la Quaresma!
—Per què, tonta? Que duril! No veus que per Pasqua ja no's troba gust en barrejar...

i amb satisfacció llegint-hi «Sant Pere, Fages, Borràs», i altres noms no menys il·lustres de coneguts comedians,
—Són còmics, els que's presenten?—
a la *mesa* preguntà;
—No són còmics—li responen;—
però voteu; és igual.

Demà, dissabte, número extraordinari de

LA CAMPANA DE GRACIA

RESULTAT DE LA LLUITA ELECTORAL

ELS NOUS DIPUTATS PROVINCIALS

LA QUARESMA EN BROMA

8 planes d'il·lustració i text ■ 10 cèntims

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

NOVISSIMA
ORTOGRAFIA
- CATALANA -

VOCABULARI
ORTOGRAFIC

segons les NORMES DE L'INS-
TITUT D'ESTUDIS CATALANS

ordenat i anotat per A. ROVIRA I VIRGILI

Un volum en 8.º, enquadernat.

Ptes. 1'50

En el mateix volum van incloses les NORMES publicades per l'INSTITUT

Clásicos castellanos ■ Tomo 15 ■ Ediciones de "La Lectura"

D. GUILLEN DE CASTRO

LAS MOCEDADES DEL CID

En rústica: Ptas. 3 ■ Encuadernado en piel: Ptas. 5

A darrers de la pròxima
setmana apareixerà la se-
- - gona edició de - -

SOTA MONTJUIC
per **JULI VALLMITJANA**

Està molt avançada la confecció d'un número extraordinari de
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

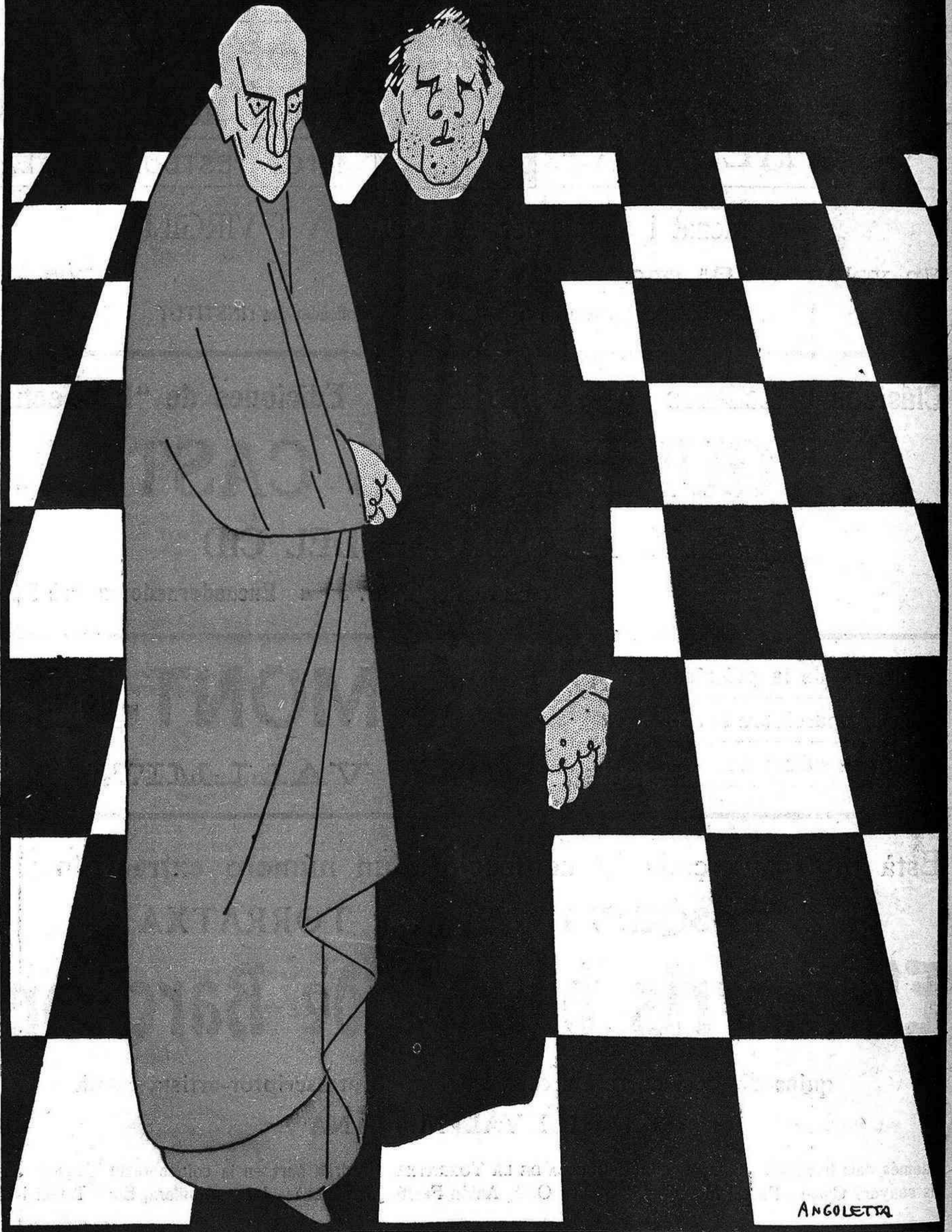
Els barris baixos de Barcelona

quina direcció correrà a càrrec del celebrat escriptor-artista català

JULI VALLMITJANA

Ademés dels habituals dibuixants de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, pendran part en la col·laboració d'aquest número els senyors Canals, Pascal Monturiol, germans Oslé, Antón Ferré, Joan Borràs, Josep Aguilera, Emili Tersol i altres.

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o bé en sellós de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés, un ral pera certificat. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

LA JOIA DEL TRIOMF

—Ja ho sab, Eminència, que ha guanyat en Puig i Cadafalch?
—Sí, eh?... Va bé!... Ara hem de procurar portar-hi aviat a algú, an aquest «cadafalc».